

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

16 de Collatione necessaria, seu non libera.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

- adum erigere. *arg. L. adoptio, de adopt. in P. Barb. in l. more maior.*
- 28 de iurisd. *omn. iudic. Imola, in ca. iuras, de concess. prob.* ¶ Aliam etiam collatio seu prouisio summi pontificis, quæ dicitur in forma, si neutri vel si nulli, id est, per quam impetro beneficium, de quo litigant aliqui, & confert summus pontifex, vel mandat conferri hac lege, si neuter litigantium ius habuerit in beneficio. *Rebuff. in 1. par. Prax. benefici. in tit. de rescript. si neutri, vel si nulli. l. t. si alteri, quando vnus ex colligantibus a summo pontifice impetrat gratiam, & confertur, si alteri litigatorum non competat. Et tunc rescriptum conferuans beneficium, si a colligantibus impetretur, non si a tertio aliove quodam. Neque tamen per illud rescriptum ius alteri iam quæsitum tollitur. c. quamuis, de rescript. in 6. cap. super eo, de offic. delega. regu. cancella. 16. de non toll. iure quas. alte. l. deo victus trina sententia, hoc rescripto si neutri, vel si alteri, non iuuatur: quia beneficium alteri adiudicatum est, & lis finita est, de qua mentio fieri debet in his rescriptis. ¶ Diuersum ab his aliud rescriptum de subrogatione in locum præmortui litigatoris: nam per hoc Papa confert ius, quod habebat mortuus colligans ei, quem vult subrogari. *ca. fin. ut lit. pend. in 6. Fit & subrogatio per resignationem etiam litigantis, vt per eius mortem. cap. 1. §. 2. eod. si que subrogatus alius præfertur, si intra mensem subrogationem petat. reg. cancella. 27. de subrogan. colligant. in quam fuisse scriptis Gomez. & Rebuff. in 2. par. Prax. benefici. rubri. de subrogatio. vide Rotam, decis. 307. incip. nota quod secundum, & decisio. 439. nota nunquid. in antiquis. ¶ Praxis in Gallia est, vt postquam aliquis possessionem in vim subrogationis Papæ, & postea impetret literas regias, quibus petat se subrogari in ius possessionem, & instantiam mortui. Si tamen præmortuus in possessione fuerit, alia ademptione possessionis opus non est. *Rebuff. d. rubri. de subrog. numer. 28. Continuatque si velit litem per procuratorem mortui, vel alium constituat, cum quo procurator colligantis superstitis tenetur litem peragere seu persequi. Rot. decis. 440. incip. si agens, in nouis. Non potest autem subrogatus nouum iudicium incipere, sed prius in personam mortui polatum, potest petere executioni demandari, vel recedentiam, & coram eodem iudice tantum, vt iudicatum a senatu Parisiensi 9. Februa. 1526. *Rebuff. ubi sup. numer. 40. §. 41. ¶ Ceterum subrogatos præueniunt interdum colligantes superstitis, qui petunt manum regiam & impedimentum omne, quod in beneficio ob litem impostum est, amoueri: & vt dicunt, petunt la main leuee. decem tamen requisita adhiberi. de quib. *Rebuff. in tra. de sent. excom. art. 1. glo. 4. ¶ Subrogatio iuris & instantiæ est, non facti prædecessoris: vnde illud singulare, subrogatum non teneri ad restitutionem fructuum indebite a suo prædecessore perceptorum: quia nihil iuris in eo habet. *Prob. in ca. præsentis, de offic. lega. Perusi. in cap. præsentis, de offic. ordin. 6. facit l. 1. c. de adm. nist. i. i. i. Et ita iudicatum Parisiensi. senatus. mense Februa. 1539.******
- 33 ¶ Nec ad expensas cum eo factas tenetur, nisi a die subrogationis, vt decisum senatus. eiusdem curiæ 1508. 7. April. ante Pascha: nisi subrogatus susciperet simpliciter in se litem, seu, vt dicunt, processum & arramenta causæ, ex sententia eius senatus 7. April. 1516. post Pascha in conuentibus iudicibus apud Pictones habitis: vel nisi subrogatio petatur post sententiam vindictarum, seu, vt clarius loquar, post sententiam recedentis, & primi capituli possessorii, quo casu non recipitur subrogatus, nisi fructus & impensas omnes rependat & restituat, vt iudicatum ab eodem senatu 11. Maii, 1542. & hæc me docuit *Rebuff. in 2. par. Prax. benefici. nume. 46. 47. 48. 49. ¶ Observatur quoque, vt quis subrogationem in curia petere debeat, quando agitur de possessorio, intra annum, *Idem ubi sup. numer. 51. aliter non auditur. Quia interdum annualia sunt. l. 1. de interd. in P. Item vt qui subrogari desiderat & petit, statim exhibeat titulum suum, vt appareat aduersario in intra annum veniat. *gloss. & Doctor. in c. 2. ut lit. pend. in 6. §. ibi Gemini.***
- 35 ¶ Ad collationes & earum nomen commenda quoque pertinet, *Rebuff. in §. statumimus, 2. in ver. conferantur, de collat. in Concord. §. in 3. par. Prax. benefici. tit. de publ. relig. gloss. 16. quæ & promissionis nomine venit. *Idem in 3. par. Prax. in reg. quod quis intelligit idiom. gloss. 2. & est canonica institutio, seu titulus canonicus, cap. dudum, in 2. de elect. et in titulum non detur ecclesia, mortuoque commendatario censetur vacare beneficium hoc vt alia in titulum possessa. *vide Rebuff. de pacifi. possessio. nu. 42. 43. 44. Itaque solet etiam summus pontifex prouidere per commendam, quando beneficium dat in custodiam: quo casu custo-***

diam habens non facit fructus suos, c. nemo, de elect. in 6. sed restituere debet, *can. placuit, 10. q. 3. nisi in concessione id expresserit summus pontifex, vt possit fructus in suos conuertere vltus vt let. ¶ Per commendam fit prouisio, quando cui prouidetur, nō potest esse vel dici ecclesiæ concessæ titularius: vel quia aliam habet iam, & cum ea non possit aliam habere in titulum. *cap. dudum, in 2. de elect. cap. si. 21. q. 1. Est enim matrimonium quoddam inter ecclesiam, & eius præpositum, *ca. sicut vir, 7. q. 1. vt odiosum tam fit quem habere plura beneficia, *ca. de multa, de prob. quantum plures vxores. Quamuis non eam inficias, plura in titulum dari hodie, si modo non sint incompatibilia, quæ sunt incompatibilia, et si nominatim dispensatio hoc indulgeat, vt possit quis habere in titulum contra pac. cum singula §. prohemus, de præben. in 6. *vide Rebuff. in d. 2. par. tit. de dispens. cum regularib. fac. num. 15. vel quia beneficium incompatibile est cum qualitate personæ, cui conceditur. Sic regulare seculari, & seculari regulari commendatur: sine expressa enim concessione, non licet ea illis possidere. *c. monachi, de stat. monacho. c. officii, cap. causam, de elect. c. cum de beneficio, de prob. in 6. clem. 1. de electi. §. volumus, de collat. in concor. c. nullus, de elect. in 6. c. 1. de capel. monach. Eo modo religiosus sui ordinis beneficium in titulum habet, alterius autem ordinis in commendam: alioquin pro monacho esset, vt dicitur subiectus duo capita haberet. *cap. 1. ne sede vac. ca. 21. q. 1. Idipsum in aliis defectibus & impedimentis poteris conicere. ¶ Commenda vel ad tempus, vel ad vitam alicui fit. *cap. 37. extirpanda, §. quia vero, de prob. ca. nemo, de elect. in 6. Ad tempus commendat beneficium vacans fide vacante, & idoneis capitulum: sine collatione tamen ad sex vsque menses, vel ad breuius tempus. o. significatum, de prob. in 6. c. nemo, de elect. in 6. Et si intra sex menses non fuerit episcopus, vel a superiori non sit beneficium prouisum, potest commendatario prorogare, ex necessitate, vt ecclesiæ seruiatur, *vide Rebuff. par. 1. Prax. benefici. tit. de deuolutio. m. 77. & hoc sine præiudicio iuris eius qui conferte potest, qui confert etiam non vocato commendatario. *cap. si vero, & ibi gloss. de iur. patron. Tamen si illud a summo pontifice impetretur, qui impetrat, debet de commenda mentionem facere, aliter subreptitia est prouisio. *gloss. & Doctor. in d. ca. nemo, de electi. Rebuff. de deuolutio. num. 82. Sed & summus pontifex ad tempus commendat, si velit minori 8. annorum prouidere de beneficio curato: nam concedit beneficium in commendam, vsque ad 18. annos, & postea in titulum. *Rebuff. par. 1. Prax. benefici. tit. de commenda. nume. 8. In perpetuum, siue ad vitam dum conceditur commendam, vice tituli est: nam ad tempus collatio fieri nequit beneficii, *cap. si gratioso, de rescript. ca. satis peruersum, 66. dist. et in collatione: e Papa secundi beneficii possit dispensare, vt vitium que retineat, dum modo intra annum alterum eiuret. *extra. exspectabilis, de prob. in extra. Ioan. 22. Quæ dispensatio non prodest, non implera conditione, *cap. super eo, c. verum, de condit. apposi. nisi dispensationis prorogatio antequam elaboretur annus, pereretur ad vitam, secundum *Rebuffum in 2. par. Prax. tit. de dispens. sup. defect. a. numer. 4. ¶ Commenda vel fit ad ecclesiæ vtilitatem, vel personæ, dum fit in perpetuum dum viuertis, cui commendatur, etiam a summo pontifice: illa reuocari potest, si sit ab alio quam summo pontifice, hæc nequaquam ab eo facta. *can. constitutum, 7. q. 1. can. obitum, & can. seq. 6. i. dist. in c. pen. & si. de suppl. neg. prelat. Imo si custodia a summo pontifice commedata fuerit ad vitam, nec reuocari posse placuit sine causa. *ca. satis peruersum, 56. dist. in c. ¶ Notantur quædam beneficia, quæ non solent in commendam dari, veluti sancti Spiritus in Sicilia, sancti Ioannis Hierosolymi, sancti Antonii, Beate Mariæ Theutonorum ex constitutione Alexandri sexti de signatura gratiæ: quia fratibus illius ordinis dari debent in titulum. *Rebuff. tit. de commenda. num. 41. in 1. par. Prax. benefici. Item & officium claustrale.*******************

De Collatione necessitaria, seu non libera. Cap. 16.

- 1 Collatio non libera qua est.
- 2 Oportio beneficiorum quomodo obseruanda.
- 3 Institutio collatio necessaria.
- 4 Inuestitura pro institutione beneficii.
- 5 Possessio beneficii non transferitur collatione, sed adipiscenda est.
- 6 Possessio beneficii quemadmodum adipiscenda.

